

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาเลือกบังคับสาระการพัฒนาสังคม รายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับนี้ เรียบเรียงขึ้นตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือเรียนฉบับนี้ มี 13 บท ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการลูกเสือไทย การลูกเสือโลก คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ โครงการเชิงพัฒนาชุมชนและสังคม ทักษะลูกเสือ ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ การปฐมพยาบาล การเดินทางไกล การอยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความเสียสละ รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์ รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชา ลูกเสือ กศน. ฉบับนี้ จะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน สามารถบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บริษัท สำนักพิมพ์อมตะ จำกัด

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำอธิบายรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035)	ค
รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035)	ง
คำแนะนำในการใช้หนังสือเรียน	จ
โครงสร้างรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035)	ฉ
แบบทดสอบก่อนเรียน	ช
บทที่ 1 ลูกเสือกับการพัฒนา	1
เรื่องที่ 1 สาระสำคัญของการลูกเสือ	1
เรื่องที่ 2 ความสำคัญของการลูกเสือกับการพัฒนา	2
เรื่องที่ 3 ลูกเสือกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี	4
เรื่องที่ 4 การสำรวจตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อการพัฒนา กิจกรรมท้ายบทที่ 1	5 8
บทที่ 2 การลูกเสือไทย	10
เรื่องที่ 1 ประวัติลูกเสือไทย	10
เรื่องที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคณะลูกเสือแห่งชาติ กิจกรรมท้ายบทที่ 2	17 20
บทที่ 3 การลูกเสือโลก	21
เรื่องที่ 1 ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก	21
เรื่องที่ 2 องค์การลูกเสือโลก	23
เรื่องที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือไทยกับลูกเสือโลก กิจกรรมท้ายบทที่ 3	26 27
บทที่ 4 คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ	29
เรื่องที่ 1 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	29
เรื่องที่ 2 คุณธรรม จริยธรรม จากคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	32
เรื่องที่ 3 การนำคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	33
เรื่องที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมท้ายบทที่ 4	33 37
บทที่ 5 วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย	40
เรื่องที่ 1 วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย	40
เรื่องที่ 2 ผลกระทบจากการขาดวินัย และขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย	41
เรื่องที่ 3 แนวทางการเสริมสร้างวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย	41

สารบัญ (ต่อ)

เรื่องที่ 4 ระบบหมู่ลูกเสือ	42
เรื่องที่ 5 การพัฒนาภาวะผู้นำ – ผู้ตาม	44
กิจกรรมท้ายบทที่ 5	47
บทที่ 6 ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา	51
เรื่องที่ 1 ลูกเสือ กศน.	51
เรื่องที่ 2 ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา	52
เรื่องที่ 3 บทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม	53
เรื่องที่ 4 บทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อสถาบันหลักของชาติ	54
กิจกรรมท้ายบทที่ 6	55
บทที่ 7 ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ	57
เรื่องที่ 1 จิตอาสา และการบริการ	57
เรื่องที่ 2 หลักการของจิตอาสา และการบริการ	58
เรื่องที่ 3 กิจกรรมจิตอาสา และการให้บริการของลูกเสือ กศน.	60
เรื่องที่ 4 การปฏิบัติตนในฐานะลูกเสือ กศน. เพื่อเป็นจิตอาสา และการให้บริการ	60
กิจกรรมท้ายบทที่ 7	62
บทที่ 8 การเขียนโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม	66
เรื่องที่ 1 โครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม	66
เรื่องที่ 2 ลักษณะของโครงการ	67
เรื่องที่ 3 องค์ประกอบของโครงการ	68
เรื่องที่ 4 ขั้นตอนการเขียนโครงการ	69
เรื่องที่ 5 การดำเนินการตามโครงการ	71
เรื่องที่ 6 การสรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการเพื่อเสนอ	72
กิจกรรมท้ายบทที่ 8	74
บทที่ 9 ทักษะลูกเสือ	81
เรื่องที่ 1 แผนที่ – เข็มทิศ	81
เรื่องที่ 2 การใช้แผนที่ – เข็มทิศ	82
เรื่องที่ 3 การใช้ Google Maps และ Google Earth	85
เรื่องที่ 4 เงื่อนเชือกและการผูกแน่น	90
กิจกรรมท้ายบทที่ 9	98
บทที่ 10 ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ	102
เรื่องที่ 1 ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ	102
เรื่องที่ 2 หลักการ การเฝ้าระวังเบื้องต้นในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ	102
เรื่องที่ 3 การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ	103
เรื่องที่ 4 การปฏิบัติตนตามหลักความปลอดภัย	104
กิจกรรมท้ายบทที่ 10	106

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 11 การปฐมพยาบาล	108
เรื่องที่ 1 การปฐมพยาบาล	108
เรื่องที่ 2 วิธีการปฐมพยาบาลกรณีต่าง ๆ	108
เรื่องที่ 3 การวัดสัญญาณชีพและการประเมินเบื้องต้น	115
เรื่องที่ 4 วิธีการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน	116
กิจกรรมท้ายบทที่ 11	122
บทที่ 12 การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย	126
เรื่องที่ 1 การเดินทางไกล	126
เรื่องที่ 2 การอยู่ค่ายพักแรม	127
เรื่องที่ 3 ชีวิตชาวค่าย	127
เรื่องที่ 4 การจัดการค่ายพักแรม	137
กิจกรรมท้ายบทที่ 12	140
บทที่ 13 การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย	143
- กิจกรรมการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย	143
- การดำเนินงานตามโครงการที่ได้ดำเนินการมาก่อนการเข้าค่าย	144
กิจกรรมท้ายบทที่ 13	147
แบบทดสอบหลังเรียน	150
เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน กิจกรรมท้ายบท	152
บรรณานุกรม	161
ที่มาของภาพและข้อมูล	167

คำอธิบายรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035) จำนวน 3 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมืองการปกครองในโลก และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคงของชาติ
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศในสังคมโลก
3. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศต่าง ๆ ในโลก
4. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ลูกเสือกับการพัฒนา
2. การลูกเสือไทย
3. การลูกเสือโลก
4. คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ
5. วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
6. ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา
7. ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ
8. การเขียนโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม
9. ทักษะลูกเสือ
10. ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
11. การปฐมพยาบาล
12. การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย
13. การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สื่อเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และสื่อที่หลากหลาย
วิทยากร ผู้รู้ ประชาชนชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มศึกษา ค้นคว้า อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาสถานศึกษา
นิทรรศการ สาธิต ฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่/ชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย
จัดทำโครงการ วางแผนและร่วมกันศึกษาจัดทำโครงการ แก้ปัญหาจริงในชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล
อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติจริง การปฏิบัติงานกลุ่ม ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม แฟ้มสะสมงาน ใบงาน ชิ้นงาน ผลงาน แบบทดสอบ ผลการฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035) จำนวน 3 หน่วยกิต
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในโลก สามารถนำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคงของชาติ
2. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศในสังคมโลก
3. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศต่าง ๆ ในโลก
4. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ปัจจุบัน

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1	ลูกเสือกับการพัฒนา	1. อธิบายสาระสำคัญของการลูกเสือ 2. อธิบายความสำคัญของการลูกเสือกับการพัฒนา 3. อภิปรายความเป็นพลเมืองดีในทัศนะของลูกเสือ	1. สาระสำคัญของการลูกเสือ 1.1 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาลูกเสือ 1.2 หลักการสำคัญของการลูกเสือ 2. ความสำคัญของการลูกเสือกับการพัฒนา 2.1 การพัฒนาตนเอง 2.2 การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล 2.3 การพัฒนาสัมพันธภาพภายในชุมชนและสังคม 3. ลูกเสือกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี 3.1 ความหมายของพลเมืองดี 3.2 ความเป็นพลเมืองดีในทัศนะของลูกเสือ	2

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4. นำเสนอผลการสำรวจตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน และสังคม เพื่อการพัฒนา	4. การสำรวจตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน และสังคม เพื่อการพัฒนา 4.1 การสำรวจตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน และสังคม 4.2 แนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน และสังคม	
2	การลูกเสือไทย	1. อธิบายประวัติลูกเสือไทย 2. อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคณะลูกเสือแห่งชาติ	1. ประวัติลูกเสือไทย 1.1 พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว 1.2 กำเนิดลูกเสือไทย 1.3 กิจการลูกเสือไทยแต่ละยุค 2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคณะลูกเสือแห่งชาติ 2.1 คณะลูกเสือแห่งชาติ 2.2 การบริหารงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ 2.3 การลูกเสือในสถานศึกษา	3
3	การลูกเสือโลก	1. อธิบายประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก 2. อธิบายความสำคัญขององค์การลูกเสือโลก 3. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลูกเสือไทยกับการลูกเสือโลก	1. ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก 2. องค์การลูกเสือโลก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการลูกเสือไทยกับการลูกเสือโลก	3
4	คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ	1. อธิบายคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ	1. คำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ	6

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>2. ระบุคุณธรรมและจริยธรรมที่เกิดจากคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ</p> <p>3. ยกตัวอย่างการนำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>4. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>2. คุณธรรม จริยธรรม จากคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ</p> <p>3. การนำคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>4. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	
5	วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย	<p>1. อธิบายความหมาย และความสำคัญของวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>2. อธิบายผลกระทบจากการขาดวินัยและการขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>3. ยกตัวอย่างแนวทางการเสริมสร้างวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>4. อธิบายระบบหมู่ลูกเสือ</p> <p>5. อธิบายและยกตัวอย่างการพัฒนาภาวะผู้นำ – ผู้ตาม</p>	<p>1. วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>1.1 ความหมายของวินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>1.2 ความสำคัญของวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>2. ผลกระทบจากการขาดวินัย และการขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>3. แนวทางการเสริมสร้างวินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>4. ระบบหมู่ลูกเสือ</p> <p>5. การพัฒนาภาวะผู้นำ – ผู้ตาม</p>	6

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
6	ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา	<p>1. อธิบายความเป็นมา และความสำคัญของลูกเสือ กศน.</p> <p>2. อธิบายลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา</p> <p>3. ระบุบทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม</p> <p>4. ระบุบทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อสถาบันหลักของชาติ</p>	<p>1. ลูกเสือ กศน.</p> <p>1.1 ความเป็นมาของลูกเสือ กศน.</p> <p>1.2 ความสำคัญของลูกเสือ กศน.</p> <p>2. ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา</p> <p>3. บทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม</p> <p>4. บทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อสถาบันหลักของชาติ</p>	6
7	ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ	<p>1. อธิบายความหมาย และความสำคัญของจิตอาสา และการบริการ</p> <p>2. อธิบายหลักการของจิตอาสา และการบริการ</p> <p>3. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตอาสา และการให้บริการของลูกเสือ กศน.</p>	<p>1. จิตอาสา และการบริการ</p> <p>1.1 ความหมายของจิตอาสา</p> <p>1.2 ความสำคัญของจิตอาสา</p> <p>1.3 ความหมายของการบริการ</p> <p>1.4 ความสำคัญของการบริการ</p> <p>2. หลักการของจิตอาสา และการบริการ</p> <p>2.1 หลักการของจิตอาสา</p> <p>2.2 ประเภทของจิตอาสา</p> <p>2.3 หลักการของการบริการ</p> <p>2.4 ประเภทของการบริการ</p> <p>3. กิจกรรมจิตอาสา และการให้บริการของลูกเสือ กศน.</p>	12

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4. นำเสนอผลการปฏิบัติตน ในฐานะลูกเสือ กศน. เพื่อเป็นจิตอาสา และ การให้บริการ อย่างน้อย 4 กิจกรรม	4. การปฏิบัติตนในฐานะลูกเสือ กศน. เพื่อเป็นจิตอาสา และการให้บริการ	
8	การเขียนโครงการ เพื่อพัฒนาชุมชนและ สังคม	1. อธิบายความหมาย ความสำคัญของโครงการ 2. จำแนกลักษณะของ โครงการ 3. ระบุองค์ประกอบของ โครงการ 4. อธิบายขั้นตอนการเขียน โครงการ 5. บอกขั้นตอนการ ดำเนินงานตามโครงการ 6. อภิปรายผล การดำเนินงานตามโครงการ และการนำเสนอ	1. โครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและ สังคม 1.1 ความหมายของโครงการ 1.2 ความสำคัญของโครงการ 2. ลักษณะของโครงการ 3. องค์ประกอบของโครงการ 4. ขั้นตอนการเขียนโครงการ 5. การดำเนินการตามโครงการ 6. การสรุปรายงานผลการดำเนินงาน โครงการเพื่อการนำเสนอ	12
9	ทักษะลูกเสือ	1. อธิบายความหมายและ ความสำคัญของแผนที่ – เข็มทิศ	1. แผนที่ – เข็มทิศ 1.1 ความหมาย และความสำคัญ ของแผนที่ 1.2 ความหมาย และความสำคัญ ของเข็มทิศ	6

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		2. อธิบายส่วนประกอบของ เซ็มทิส 3. อธิบายวิธีใช้ Google Maps และ Google Earth 4. อธิบายความหมาย และ ความสำคัญของเงื่อนเชือก และการผูกแน่น 5. ผูกเงื่อนเชือกและบอกชื่อ เงื่อนเชือกและบอก ประโยชน์ของเงื่อนเชือก นั้น ๆ อย่างน้อย 7 เงื่อน 6. สาธิตวิธีผูกแน่น อย่างน้อย 2 วิธี	2. วิธีการใช้แผนที่ – เซ็มทิส 2.1 วิธีการใช้แผนที่ 2.2 วิธีการใช้เซ็มทิส 3. การใช้ Google Map และ Google Earth 4. เงื่อนเชือกและการผูกแน่น 4.1 ความหมายของเงื่อนเชือก และการผูกแน่น 4.2 ความสำคัญของเงื่อนเชือก และการผูกแน่น 4.3 การผูกเงื่อนเชือกและ การผูกแน่น	
10	ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ	1. บอกความหมาย และ ความสำคัญของ ความปลอดภัยในการเข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือ 2. บอกหลักการ การเฝ้าระวังเบื้องต้นใน การเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ 3. อธิบายสถานการณ์หรือ โอกาสที่จะเกิดความไม่ ปลอดภัยในการเข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือ	1. ความปลอดภัยในการเข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือ 1.1 ความหมายของ ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ 1.2 ความสำคัญของความ ปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ 2. หลักการ การเฝ้าระวังเบื้องต้นใน การเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ 3. การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุความ ไม่ปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือ	6

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		4. อธิบายและยกตัวอย่าง การปฏิบัติตนตามหลัก ความปลอดภัย	4. การปฏิบัติตนตามหลัก ความปลอดภัย	
11	การปฐมพยาบาล	1. อธิบายความหมายและ ความสำคัญของการปฐม พยาบาล 2. อธิบายวิธีการปฐม พยาบาลกรณีต่าง ๆ อย่างน้อย 3 วิธี 3. อธิบายการวัดสัญญาณชีพ และการประเมินเบื้องต้น 4. สาธิตการช่วยชีวิตขั้น พื้นฐาน	1. การปฐมพยาบาล 1.1 ความหมายของการ ปฐมพยาบาล 1.2 ความสำคัญของการ ปฐมพยาบาล 1.3 หลักการของการปฐมพยาบาล 2. วิธีการปฐมพยาบาลกรณีต่าง ๆ 2.1 อุบัติเหตุ 2.2 อาการเป็นลม 2.3 พิษแมลงสัตว์กัดต่อย 2.4 บาดแผลธรรมดา 2.5 แผลไฟไหม้และน้ำร้อนลวก 3. การวัดสัญญาณชีพและการ ประเมินเบื้องต้น 4. การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน	12
12	การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และ ชีวิตชาวค่าย	1. อธิบายความหมายของ การเดินทางไกล 2. อธิบายความหมายของ การอยู่ค่ายพักแรม	1. การเดินทางไกล 1.1 ความหมายของ การเดินทางไกล 1.2 วัตถุประสงค์ของ การเดินทางไกล 1.3 หลักการของการเดินทางไกล 1.4 การบรรจุเครื่องหลังสำหรับ การเดินทางไกล 2. การอยู่ค่ายพักแรม 2.1 ความหมายของการอยู่ค่าย พักแรม	6

ที่	หัวข้อเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
		<p>3. อธิบายการใช้เครื่องมือสำหรับชีวิตชาวค่าย</p> <p>4. อธิบายการจัดการค่ายพักแรม</p>	<p>2.2 วัตถุประสงค์ของการอยู่ค่ายพักแรม</p> <p>2.3 หลักการของการอยู่ค่ายพักแรม</p> <p>3. ชีวิตชาวค่าย</p> <p>3.1 เครื่องมือ และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับชีวิตชาวค่าย</p> <p>3.2 การสร้างครัวชาวค่าย</p> <p>3.3 การสร้างเตาประเภทต่าง ๆ</p> <p>3.4 การประกอบอาหารแบบชาวค่าย</p> <p>3.5 การกางเต็นท์ และการเก็บเต็นท์ชนิดต่าง ๆ</p> <p>4. การจัดการค่ายพักแรม</p> <p>4.1 การวางผังค่ายพักแรม</p> <p>4.2 การสุขาภิบาลในค่ายพักแรม</p>	
13	การฝึกปฏิบัติ การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย	<p>1. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย ทุกกิจกรรม</p> <p>2. ใช้ชีวิตชาวค่ายร่วมกับผู้อื่นในค่ายพักแรมได้อย่างสนุกสนานและมีความสุข</p>	<p>กิจกรรมการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย</p> <p>1. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม และอุดมการณ์ลูกเสือ</p> <p>2. กิจกรรมสร้างค่ายพักแรม</p> <p>3. กิจกรรมชีวิตชาวค่าย</p> <p>4. กิจกรรมฝึกทักษะลูกเสือ</p> <p>5. กิจกรรมกลางแจ้ง</p> <p>6. กิจกรรมนันทนาการ และชุมนุมรอบกองไฟ</p> <p>7. กิจกรรมนำเสนอผล การดำเนินงานตามโครงการที่ได้ ดำเนินการมาก่อนการเข้าค่าย</p>	40

คำแนะนำในการใช้หนังสือเรียน

หนังสือเรียนสาระการพัฒนาสังคม รายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหนังสือเรียนที่จัดทำขึ้น สำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้เรียนนอกระบบ

ในการศึกษาหนังสือเรียนสาระความรู้พื้นฐาน รายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035) ผู้เรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างรายวิชาและทำความเข้าใจในหัวข้อสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและขอบข่ายเนื้อหา

2. ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของแต่ละบทอย่างละเอียดและฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนด ถ้ายังไม่มั่นใจว่าปฏิบัติตามกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ควรย้อนกลับไปทำความเข้าใจเนื้อหานั้นอีกครั้งก่อนศึกษาเรื่องต่อไป

3. ทำกิจกรรมท้ายเรื่องให้ครบทุกเรื่อง เพื่อเป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบและทบทวนกับครู เพื่อน และผู้รู้

4. หนังสือเรียนเล่มนี้มี 13 บท คือ

บทที่ 1 ลูกเสือกับการพัฒนา

บทที่ 2 การลูกเสือไทย

บทที่ 3 การลูกเสือโลก

บทที่ 4 คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ

บทที่ 5 วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

บทที่ 6 ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา

บทที่ 7 ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ

บทที่ 8 การเขียนโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม

บทที่ 9 ทักษะลูกเสือ

บทที่ 10 ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ

บทที่ 11 การปฐมพยาบาล

บทที่ 12 การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

บทที่ 13 การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

โครงสร้างรายวิชา ลูกเสือ กศน. (สค32035)
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สาระสำคัญ

1. ลูกเสือกับการพัฒนา
2. การลูกเสือไทย
3. การลูกเสือโลก
4. คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ
5. วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
6. ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา
7. ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ
8. การเขียนโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม
9. ทักษะลูกเสือ
10. ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
11. การปฐมพยาบาล
12. การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย
13. การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายสาระสำคัญของการลูกเสือ
2. อธิบายความสำคัญของการลูกเสือกับการพัฒนา
3. อภิปรายความเป็นพลเมืองดีในทัศนะของลูกเสือ
4. นำเสนอผลการสำรวจตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม เพื่อการพัฒนา
5. อธิบายประวัติลูกเสือไทย
6. อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคณะลูกเสือแห่งชาติ
7. อธิบายประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก
8. อธิบายความสำคัญขององค์การลูกเสือโลก
9. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลูกเสือไทยกับการลูกเสือโลก
10. อธิบายคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ
11. ระบุคุณธรรมและจริยธรรมที่เกิดจากคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
12. ยกตัวอย่างการนำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
13. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

14. อธิบายความหมาย และความสำคัญของวินัย และความเป็นระเบียบวินัย
15. อธิบายผลกระทบจากการขาดวินัยและขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
16. ยกตัวอย่างแนวทางการเสริมสร้างวินัย และการความเป็นระเบียบเรียบร้อย
17. อธิบายระบบหมู่ลูกเสือ
18. อธิบายและยกตัวอย่างการพัฒนาภาวะผู้นำ – ผู้ตาม
19. อธิบายความเป็นมา และความสำคัญของลูกเสือ กศน.
20. อธิบายลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา
21. ระบุบทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม
22. ระบุบทบาทหน้าที่ของลูกเสือ กศน. ที่มีต่อสถาบันหลักของชาติ
23. อธิบายความหมาย และความสำคัญของจิตอาสา และการบริการ
24. อธิบายหลักการของจิตอาสา และการบริการ
25. ยกตัวอย่างกิจกรรมจิตอาสา และการให้บริการของลูกเสือ กศน.
26. นำเสนอผลการปฏิบัติตนในฐานะลูกเสือ กศน. เพื่อเป็นจิตอาสา และการให้บริการ อย่างน้อย 4 กิจกรรม
27. อธิบายความหมาย และความสำคัญของโครงการ
28. จำแนกลักษณะของโครงการ
29. ระบุองค์ประกอบของโครงการ
30. อธิบายขั้นตอนการเขียนโครงการ
31. บอกขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ
32. อภิปรายผลการดำเนินงานตามโครงการและการนำเสนอ
33. อธิบายความหมายและความสำคัญของแผนที่ – เข็มทิศ
34. อธิบายส่วนประกอบของเข็มทิศ
35. อธิบายวิธีใช้ Google Map และ Google Earth
36. อธิบายความหมาย และความสำคัญของเงื่อนเชือกและการผูกแน่น
37. ผูกเงื่อนเชือก บอกชื่อเงื่อน และประโยชน์ของเงื่อนเชือกนั้น ๆ อย่างน้อย 7 เงื่อน
38. สาธิตการผูกเงื่อนเชือก 2 วิธี
39. บอกความหมาย และความสำคัญของความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
40. บอกหลักการการเฝ้าระวังเบื้องต้นในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
41. อธิบายสถานการณ์หรือโอกาสที่จะเกิดความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
42. อธิบายและยกตัวอย่างการปฏิบัติตามหลักความปลอดภัย
43. อธิบายความหมายและความสำคัญของการปฐมพยาบาล
44. อธิบายวิธีการปฐมพยาบาลกรณีต่าง ๆ อย่างน้อย 3 วิธี
45. อธิบายการวัดสัญญาณชีพและการประเมินเบื้องต้น
46. สาธิตการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน

47. อธิบายความหมายของการเดินทางไกล
48. อธิบายความหมายของการอยู่ค่ายพักแรม
49. อธิบายการใช้เครื่องมือสำหรับชีวิตชาวค่าย
50. อธิบายการจัดการค่ายพักแรม
51. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย ทุกกิจกรรม
52. ใช้ชีวิตชาวค่ายร่วมกับผู้อื่นในค่ายพักแรมได้อย่างสนุกสนานและมีความสุข

ขอบข่ายเนื้อหา

- บทที่ 1 ลูกเสือกับการพัฒนา
- บทที่ 2 การลูกเสือไทย
- บทที่ 3 การลูกเสือโลก
- บทที่ 4 คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ
- บทที่ 5 วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- บทที่ 6 ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา
- บทที่ 7 ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสา และการบริการ
- บทที่ 8 การเขียนโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม
- บทที่ 9 ทักษะลูกเสือ
- บทที่ 10 ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ
- บทที่ 11 การปฐมพยาบาล
- บทที่ 12 การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย
- บทที่ 13 การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

แบบทดสอบก่อนเรียน

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. แนวทางการพัฒนาลูกเสือ หมายถึงข้อใด
 - ก. ฝึกให้มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - ข. ฝึกให้รู้จักการบำเพ็ญประโยชน์
 - ค. ฝึกให้มีความรอบคอบ ช่างสังเกต
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึงข้อใด
 - ก. การพัฒนาความผูกพันระหว่างชุมชนของตนเองกับชุมชนอื่น
 - ข. การทำความรู้จัก ความผูกพันกับคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
 - ค. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว
 - ง. การเริ่มต้นทำความรู้จักกับบุคคลในชุมชน
3. ประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ หมายถึงข้อใด
 - ก. พระมหากษัตริย์
 - ข. นายกรัฐมนตรี
 - ค. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
 - ง. นายกรัฐมนตรี
4. ข้อใดไม่ใช่คำปฏิญาณของลูกเสือ
 - ก. ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
 - ข. ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ
 - ค. ข้าจะประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ
 - ง. ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
5. “พอประมาณ” ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงกับกฎของลูกเสือ หมายถึงข้อใด
 - ก. ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์
 - ข. ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ
 - ค. ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
 - ง. ลูกเสือเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้

6. สิ่งใดที่จำเป็นที่สุดเมื่อเราหลงป่าอยู่กลางป่า คือข้อใด
- ก. โทรศัพท์มือถือ
 - ข. เข็มทิศ
 - ค. แบตเตอรี่สำรอง
 - ง. แผนที่
7. สำหรับลูกเสือ “เชือก” มีประโยชน์อย่างไร
- ก. เอาไว้มัดของให้แน่นหนา
 - ข. เอาไว้ใช้ผูกมัดสิ่งของ
 - ค. เอาไว้สร้างฐานผจญภัย
 - ง. เอาไว้ทำกิจกรรมเงื่อนเชือก
8. การปฐมพยาบาล หมายถึงข้อใด
- ก. การช่วยให้คนเจ็บมีสุขภาพที่แข็งแรงขึ้น
 - ข. การช่วยให้ผู้บาดเจ็บคลายกังวล
 - ค. การช่วยบรรเทาเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับบาดเจ็บ
 - ง. ไม่มีข้อถูก
9. ข้อควรคำนึงในการสร้างมาตรการป้องกันความปลอดภัยให้ผู้อยู่ค่ายพักแรม คือข้อใด
- ก. อุบัติเหตุจากการเดินทางบนพื้นที่ลาดเอียง
 - ข. ความปลอดภัยเมื่ออยู่ใกล้ต้นไม้ใหญ่
 - ค. ระยะเวลาและฤดูกาลในการที่จะเข้าค่ายพักแรม
 - ง. ถูกทุกข้อ
10. ในการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ กศน. จะทำให้ลูกเสือส่วนใหญ่รู้สึกปลอดภัยในการอยู่ร่วมกัน คือข้อใด
- ก. มาตรการที่เป็นมาตรฐาน
 - ข. มีการสนทนาการทุกคืน
 - ค. เครื่องมือเครื่องใช้สะอาด
 - ง. มีการฝึกทักษะลูกเสือตลอดทั้งวัน

บทที่ 1

ลูกเสือกับการพัฒนา

เรื่องที่ 1 สารสำคัญของลูกเสือ

องค์การลูกเสือโลก สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยควมมีเอกภาพ (UNITY) และเป็นแกนกลางให้องค์การสมาชิกฯ ทั่วโลก ได้พัฒนากิจการลูกเสือของตนให้มีความก้าวหน้า เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนของชาติเป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบต่อนองและประเทศชาติ โดยสารสำคัญของกิจการลูกเสือซึ่งประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ของการพัฒนาลูกเสือ
- หลักการสำคัญของลูกเสือ

1.1 วัตถุประสงค์ของการพัฒนาลูกเสือ

เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
- 2) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- 4) ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
- 5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

1.2 หลักการสำคัญของลูกเสือ

คณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand : NSOT) ได้จดทะเบียนเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก เมื่อ พ.ศ. 2465 ดังนั้น ในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก จะต้องปฏิบัติตามหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการของลูกเสือตามที่องค์การลูกเสือโลกได้กำหนดอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาต้องยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2557 (มาตรา 8) ดังนี้ คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
- (2) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- (3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- (4) ให้รู้จักทำการ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
- (5) ให้รู้จักรักษา และส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

นอกจากนี้ ธรรมเนียมของลูกเสือโลก มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักการสำคัญของการลูกเสือไว้ 8 ประการ คือ

1. หน้าที่ต่อพระผู้เป็นเจ้า/ศาสนา
2. ความจงรักภักดีต่อประเทศชาติของตนเอง
3. ความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก
4. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
5. การยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
6. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ
7. ความเป็นอิสระต่อบรรดาอิทธิพลทางการเมือง
8. มีกำหนดการพิเศษสำหรับฝึกอบรมเด็กชายและคนหนุ่มเพื่อให้เป็นพลเมืองดี รู้จักหน้าที่

รับผิดชอบ โดยอาศัยวิธีการระบบหมู่ ระบบกลุ่ม การทดสอบเป็นขั้น ๆ และเครื่องหมายวิชาพิเศษ และกิจกรรม กลางแจ้ง

หลักการสำคัญของลูกเสือโลก คือ มุ่งพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และรู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ด้านสังคม โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

เรื่องที่ 2 ความสำคัญของการลูกเสือกับการพัฒนา

การลูกเสือ เป็นการอาสาสมัครทำงานให้การศึกษาพัฒนาศักยภาพบุคคลทั่วไป โดยไม่มีการแบ่งแยก กีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา วรรณะ และลัทธิทางศาสนาใด ๆ

การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การลูกเสือจะสามารถทำการศึกษาพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้

2.1 การพัฒนาตนเอง

การพัฒนาตนเอง หมายถึง ความต้องการของบุคคลในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนจาก ที่เป็นอยู่ให้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน อีกทั้ง พัฒนาศักยภาพ ของตนเองให้เพิ่มขึ้น ดีขึ้นในทุกด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาทางกาย
2. การพัฒนาทางจิตใจ
3. การพัฒนาทางอารมณ์
4. การพัฒนาทางสติปัญญา
5. การพัฒนาทางสังคม
6. การพัฒนาทางความรู้
7. การพัฒนาทางอาชีพ
8. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1. การพัฒนาทางกาย หมายถึง การพัฒนาสุขภาพ อนามัย ให้ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง รวมถึงการพัฒนาบุคลิกภาพ กริยาท่าทาง การแสดงออก การใช้น้ำเสียง วาจา การใช้คำพูดในการสื่อความหมาย และการแต่งกายที่สะอาด เหมาะสมกับกาลเทศะ เหมาะกับรูปร่างและผิวพรรณ

2. การพัฒนาทางจิตใจ หมายถึง การพัฒนาเจตคติที่ดี หรือความรู้สึกที่ดี หรือการมองโลกในแง่ดี รวมถึงการพัฒนาสุขภาพจิตของตนเองให้อยู่ในสถานการณ์ที่เป็นปกติและเป็นสุข โดยมีคุณธรรมเป็นหลักในการพัฒนาจิตใจ

3. การพัฒนาทางอารมณ์ หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการควบคุมความรู้สึกนึกคิด การควบคุมอารมณ์ที่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น โดยมีธรรมะเป็นหลักพัฒนาทางอารมณ์

4. การพัฒนาทางสติปัญญา หมายถึง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยการชี้แนะตนเอง การพัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การพัฒนากระบวนการทางความคิดเชิงวิเคราะห์ การตัดสินใจด้วยความเฉลียวฉลาด และมีไหวพริบปฏิญาณ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตน มีวิธีการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ และมีเหตุผลที่ดี

5. การพัฒนาทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี คิดดี ทำดี มีจิตสาธารณะ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. การพัฒนาทางความรู้ หมายถึง การพัฒนาความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า สามารถนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การพัฒนาทางอาชีพ หมายถึง การพัฒนาทักษะฝีมือ ความรู้ ความสามารถความชำนาญการทางอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการฝึกทักษะฝีมือ

8. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม หมายถึง การกระตุ้นและรักษา ตลอดจนแสวงหาแนวทางที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืน ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าและการดูแลการรักษา

2.2 การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้อง เป็นกระบวนการติดต่อเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อทำความรู้จักกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเต็มใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน อาศัยการแสดงออกทางกาย วาจา และใจ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจไม่จำกัดแน่นอนสามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ให้เกิดขึ้นโดยอาศัยความอดทนในการอยู่ร่วมกัน

การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มที่ตนเอง ดังนี้

1. รู้จักปรับตนเองให้มีอารมณ์หนักแน่น ไม่หวาดระแวง ไม่อ่อนแอหรือแข็งกระด้าง ไม่เปลี่ยนแปลงหรือผันแปรง่าย

2. รู้จักปรับตนเองให้เข้ากับบุคคล และสถานการณ์ รวมทั้งยอมรับและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบต่าง ๆ รู้จักบทบาทของตนเอง

3. รู้จักสังเกต รู้จุด และรู้จัก การสังเกตจะช่วยให้เราสามารถเข้ากับทุกคน ทุกชั้น ทุกเพศ และทุกวัยได้ดี

4. รู้จักตนเองและประมาณตน ช่วยให้คนลดทิฐิ และเห็นความสำคัญของผู้อื่น ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่กัน

5. รู้จักสาเหตุและใช้เหตุผลต่อผู้อื่น ช่วยลดความวุ่นวาย ทำให้การคบหากันไปด้วยดี

6. มีความมั่นใจในตนเอง และเป็นตัวของตัวเอง

2.3 การพัฒนาสัมพันธภาพภายในชุมชนและสังคม

การพัฒนาสัมพันธภาพภายในชุมชนและสังคม หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในสังคม ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม สุขภาพอนามัย การศึกษา การมีงานทำ มีรายได้เพียงพอในการครองชีพ ประชาชนได้รับความเสมอภาค ความยุติธรรมมีคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทุกขั้นตอนอย่างมีระบบ การพัฒนาสัมพันธภาพภายในชุมชนและสังคม จำเป็นต้องเริ่มต้นที่ตนเอง ดังนี้

1. พัฒนาบุคลิกภาพให้ผู้พบเห็นเกิดความชื่นชมและประทับใจ ด้วยการพูดและกิริยาท่าทาง
2. พัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกด้วยความจริงใจ ใจกว้าง ใจดี
3. ให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ในกิจกรรมและงานส่วนรวม ด้วยความมีน้ำใจและเสียสละ
4. ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมแก้ไขปัญหาคัดค้านในสังคมให้ดีขึ้น
6. พูดคุยกับทุกคนด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรกับทุกคน
7. ยึดหลักปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน คือ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ประหยัดและอดออม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

การพัฒนาสัมพันธภาพในชุมชนและสังคม เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ประชาชนในชุมชน เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือปรับแนวคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยจะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาให้เป็นชุมชนที่ดี สร้างความรู้สึกรักและผูกพันต่อชุมชนของตนเอง ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาสัมพันธภาพในชุมชนและสังคม โดยใช้กระบวนการลูกเสือเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้กับประชาชน ภายใต้กระบวนการรวมกลุ่ม เพื่อผลักดันให้การพัฒนาชุมชนบรรลุผลสำเร็จและเกิดผลต่อประชาชนโดยตรง

เรื่องที่ 3 ลูกเสือกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี

3.1 ความหมายของพลเมืองดี

พลเมืองดี หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาติ คำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์ มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน รู้จักรับผิดชอบชั่วดีตามหลักจริยธรรมและหลักธรรมของศาสนา มีความรอบรู้ มีสติปัญญาขยันขันแข็ง สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้ครบถ้วนทั้งภารกิจที่ต้องทำและภารกิจที่ควรทำ ภารกิจที่ต้องทำ หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำหรือห้ามกระทำถ้าทำก็จะก่อให้เกิดผลดี เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว หรือสังคมส่วนรวม แล้วแต่กรณี ถ้าไม่ทำหรือไม่ละเว้นการกระทำตามที่กำหนดจะได้รับผลเสียโดยตรง คือ ได้รับโทษหรือถูกบังคับ เช่น ปรับ จำคุก หรือประหารชีวิต เป็นต้น โดยทั่วไปสิ่งที่ระบุภารกิจที่ต้องทำ ได้แก่ กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ เป็นต้น